

Zn. SPR-6106/11-3

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, vydává dne 7. října 2011 v souladu s § 150 odst. 1 správního řádu tento příkaz:

Je prokázáno, že účastník řízení: společnost [redacted], v souvislosti s provozováním kamerového systému instalovaného v prodejně [redacted] na adrese [redacted], jako správce osobních údajů podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., nejméně v době od 1. července 2010 do 16. března 2011

I. tím, že prostřednictvím předmětného kamerového systému shromažďoval osobní údaje svých zaměstnanců, aniž k tomu měl jejich souhlas,

porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů a bez tohoto souhlasu pouze na základě § 5 odst. 2 písm. a) až g) tohoto zákona,

II. tím, že na jednotce používaného záznamového zařízení nezajistil možnost logování (vytváření protokolu) o událostech, např. o přístupu k uloženým záznamům a o pořizování jejich kopií, a dále zpracoval dokument „Vnitřní směrnice – kamerový systém na prodejnách“ tak, že v části „Popis opatření k zajištění ochrany osobních údajů“ pouze odkázal na dokument „Vnitřní směrnice – osobní údaje (zaměstnanci)“, který však nezahrnuje pravidla a opatření týkající se zpracování osobních údajů shromažďovaných prostřednictvím záznamu z kamerového systému,

porušil povinnost stanovenou v § 13 odst. 1, 2 a odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů, dále povinnost zpracovat a dokumentovat přijatá a provedená technicko-organizační opatření k zajištění ochrany osobních údajů v souladu se zákonem a jinými právními předpisy a dále povinnost v oblasti automatizovaného zpracování osobních údajů pořizovat

elektronické záznamy, které umožní určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu byly osobní údaje zaznamenány nebo jinak zpracovány,

III. tím, že uchovával pořízený záznam z uvedeného kamerového systému po dobu 7 dnů,

porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování,

IV. tím, že informoval subjekty údajů o provozu kamerového systému pouze tím způsobem, že na zárubeň vstupních dveří do prodejny umístil štítek o rozměrech cca 10x15 cm s piktogramem kamery a textem „POZOR! Situace v tomto objektu je monitorována a záznam archivován. The building is monitored and the video recordings are stored.“,

porušil povinnost stanovenou v § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce při shromažďování osobních údajů informovat subjekt údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy, a dále povinnost subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21,

V. a tím, že před zahájením zpracování osobních údajů prostřednictvím záznamu z kamerového systému neoznámil tento svůj záměr Úřadu pro ochranu osobních údajů,

porušil povinnost stanovenou v § 16 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost toho, kdo hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje nebo změnit registrované zpracování podle tohoto zákona, s výjimkou zpracování uvedených v § 18, tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu pro ochranu osobních údajů před zpracováním osobních údajů,

a tím spáchal

v bodě I. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně,

v bodě II. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nepřijal a neprovedl opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů,

v bodě III. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., neboť uchovával osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování,

v bodě IV. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., neboť neposkytl subjektu údajů informace v rozsahu stanoveném zákonem,

a v bodě V. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nesplnil oznamovací povinnost podle zákona,

za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 15.000 Kč
(slovy patnáct tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČ účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Podkladem pro vydání tohoto příkazu je kontrolní protokol zn. INSP2-1830/11-11 ze dne 30. června 2011 pořizený inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů PaedDr. Janou Rybínovou a spisový materiál shromážděný v rámci kontroly provedené u účastníka řízení ve dnech 16. března až 30. června 2011.

Z kontrolního protokolu a jeho podkladů je zřejmé, že účastník řízení nejméně v době od 1. července 2010 do 16. března 2011 provozoval kamerový systém tvořený dvěma kamerami a digitálním záznamovým zařízením IPCorder se záznamem na pevný disk, kdy kamery byly nainstalovány pod stropem prodejny [redacted] na adrese [redacted], proti sobě tak, že jedna kamera byla umístěna nad pultem prodavače a snímala hlavní kruhový prodejní pult a část pultu prodavače a druhá kamera byla umístěna v prostoru u vstupních dveří a snímala rovněž hlavní kruhový prodejní pult a celý pult prodavače. Účastník řízení přitom k tomuto způsobu zpracování osobních údajů neměl souhlas subjektů údajů, na jednotce IPCorder nezajistil možnost logování (vytváření protokolu) o událostech, např. o přístupu k uloženým záznamům a o pořizování jejich kopií, a dále zpracoval dokument „Vnitřní směrnice – kamerový systém na prodejnách“ pouze tak, že v části „Popis opatření k zajištění ochrany osobních údajů“ odkázal na dokument „Vnitřní směrnice – osobní údaje (zaměstnanci)“, který však kategorii osobních údajů shromažďovaných prostřednictvím záznamu z kamerového systému vůbec nezahrnuje. Účastník řízení dále uchovával pořizený záznam z uvedeného kamerového systému po dobu nejméně 7 dnů, informoval subjekty údajů o provozu kamerového systému pouze tím, že na zárubeň vstupních dveří do prodejny umístil štítek o rozměrech cca 10x15 cm s piktogramem kamery a textem „POZOR! Situace v tomto objektu je monitorována a záznam archivován. The building is monitored and the video recordings are stored.“ a dále před zahájením provozu kamerového systému se záznamem zpracovávajícího osobní údaje neoznámil tento svůj záměr Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Údaje o fyzické osobě v rozsahu údajů pořizených kamerovým systémem se záznamem (zejména ty, které vypovídají o fyzické podobě a jednání příslušné osoby), jsou nepochybně osobními údaji ve smyslu § 4 písm. a) zákona

č. 101/2000 Sb., neboť se týkají určeného nebo určitelného subjektu údajů. Účastník řízení jako provozovatel kamerového systému se záznamem je správcem osobních údajů svých zákazníků, zaměstnanců a dalších osob vstupujících do prodejny ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. a jako takový je proto povinen dodržovat veškeré povinnosti stanovené zákonem č. 101/2000 Sb.

Podle § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. může správce zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu lze údaje zpracovávat pouze v případech uvedených v § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb. Podle § 5 odst. 2 písm. e) může správce zpracovávat osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života.

Ochrana soukromí jednotlivce, jejímž základem je v českém právním řádu zejména čl. 7 odst. 1 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod, vyžaduje, aby narušení právem chráněných zájmů opravňující správce k aplikaci výjimky stanovené v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., bylo takové intenzity, aby dokázalo převýšit zájem na ochraně soukromí subjektu údajů. Správní orgán uvedené skutečnosti posoudil a má za to, že deklarovaný účel kamerového systému, kterým je ochrana majetku účastníka řízení (zboží umístěné v prodejně, resp. vybavení prodejny), je v hrubém nepoměru k zásahu do práva sledovaných osob (tj. zaměstnanců účastníka řízení) na ochranu soukromí a osobního života a aplikace § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. tedy není možná.

Prostředky a způsob zpracování určené správcem osobních údajů, tedy účastníkem řízení, nelze považovat za přiměřené k rozsahu a způsobu ohrožení jeho práv. Při kolizi dvou zájmů je nutné zvážit, který zájem má z hlediska práva i společnosti vyšší hodnotu. Právo na soukromí sice může být omezeno výkonem práva jiného (ochrana majetku), v každém konkrétním případě je však nutné hodnotit intenzitu obou zásahů z hlediska zvolených prostředků (k tomu viz též nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/94 a rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 863/2004). Zájem na ochraně majetku nemůže zdůvodnit tak razantní omezení práva na soukromí, kdy pracoviště zaměstnanců je nepřetržitě monitorováno kamerovým systémem, záznamy z takového monitorování jsou ukládány a osoby na těchto záznamech jsou identifikovatelné.

V případě zpracování osobních údajů zaměstnanců prostřednictvím kamerového systému dále platí, že pracoviště zaměstnanců je nutno považovat za prostory, v nichž subjekty údajů mají právo na respektování značné míry soukromí, neboť ti tráví v místech výkonu své práce podstatnou část svého života a navazují zde interpersonální vztahy. V tomto smyslu opakovaně judikoval také Evropský soud pro lidská práva, který dovedl, že pod pojmem soukromí je nutno rozumět právo každého člověka na vytváření a rozvíjení vztahů s dalšími lidskými bytostmi, a to i na pracovišti. Dle tohoto soudu není dost dobře možné přesně oddělit soukromý a profesionální život člověka, neboť právě v rámci svých pracovních aktivit má většina lidí v současné době největší příležitost navazovat a rozvíjet vztahy s vnějším okolím, a proto právo na respektování soukromého života zahrnuje i právo na

respektování soukromí v zaměstnání (viz např. rozhodnutí ve věci Niemietz v. Německo z roku 1992).

Správní orgán posuzoval i skutečnost, že podle § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, nesmí zaměstnavatel bez závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele narušovat soukromí zaměstnance na pracovištích a ve společných prostorách zaměstnavatele tím, že podrobuje zaměstnance otevřenému nebo skrytému sledování. V případě činnosti účastníka řízení přitom v žádném případě nelze hovořit o „zvláštní povaze“.

Účastník řízení tedy ke shromažďování osobních údajů svých zaměstnanců prostřednictvím záznamu z kamerového systému bez jejich souhlasu neměl žádný právní titul. Nesplnil podmínku souhlasu dotčených subjektů údajů a na takovéto zpracování nelze z povahy věci vztáhnout ani žádnou z dalších výjimek uvedených v § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení má dále jako správce osobních údajů povinnost podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování.

Účastník řízení uchovával pořízené záznamy z kamerového systému po dobu sedmi dnů. Tato doba není podle názoru správního orgánu přiměřenou k účelu zpracování, neboť odcizení zboží z prodejny nebo poškození jejího zařízení lze objektivně zjistit ve výrazně kratší době. Účastník řízení tedy dobou, po kterou uchovával pořízené záznamy, porušil povinnost uvedenou v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

Další povinností správce osobních údajů je podle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. informovat subjekty údajů (zejména pak v případě účastníka své zaměstnance, jako osoby, do jejichž práv kamerový systém nejvíce zasahuje) o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy. Správce musí subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb.

Umístění štítku o rozměrech cca 10x15 cm s piktoqramem kamery a textem „POZOR! Situace v tomto objektu je monitorována a záznam archivován. The building is monitored and the video recordings are stored.“ nelze podle správního orgánu posoudit jako dostatečné pro splnění uvedené informační povinnosti v plném rozsahu. Jak vyplývá ze spisového materiálu, účastník řízení žádným jiným způsobem neinformoval ani své zaměstnance ani třetí osoby vstupující do monitorovaného prostoru o provozu kamerového systému v rozsahu stanoveném zákonem; informační tabulka totiž neobsahovala zejména údaj o účelu provozování kamerového systému, správci kamerového systému, způsobu zpracování pořízeného záznamu, údaj o tom, komu mohou být záznamy následně zpřístupněny a o právech dotčených subjektů údajů. Účastník řízení tedy v požadované míře nesplnil povinnost stanovenou v § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. týkajícího se bezpečnosti zpracování osobních údajů je účastník řízení povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Podle § 13 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. má dále povinnost zpracovat a dokumentovat přijatá a provedená technicko-organizační opatření k zajištění ochrany osobních údajů v souladu se zákonem a jinými právními předpisy. V oblasti automatizovaného zpracování osobních údajů je pak nezbytné pořizovat elektronické záznamy, které umožní určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu byly osobní údaje zaznamenány nebo jinak zpracovány [viz § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb.].

Účastník řízení však provozoval kamerový systém tím způsobem, že nezajistil možnost logování (vytváření protokolu) o událostech, např. o přístupu k uloženým záznamům a o pořizování jejich kopií. O tom, že účastník řízení otázku bezpečnosti zpracování osobních údajů shromážděných prostřednictvím kamerového systému podcenil, svědčí i to, že měl zpracovanou vnitřní směrnici nazvanou „Vnitřní směrnice – kamerový systém na prodejnách“ pouze tak, že v části „Popis opatření k zajištění ochrany osobních údajů“ odkázal na dokument „Vnitřní směrnice – osobní údaje (zaměstnanci)“, který však kategorii osobních údajů shromažďovaných prostřednictvím záznamu z kamerového systému vůbec nezahrnuje. Účastník řízení tedy porušil rovněž povinnost stanovenou v § 13 odst. 1, 2 a odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb.

Podle § 16 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je správce, který hodlá zpracovávat osobní údaje, povinen tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu pro ochranu osobních údajů před zpracováním osobních údajů, což účastník řízení neučinil. Na provozování kamerového systému se záznamem účastníkem řízení se přitom žádná z výjimek daná § 18 zákona č. 101/2000 Sb. nevztahuje.

Správní orgán považuje na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. e), § 5 odst. 2, § 11 odst. 1, § 13 odst. 1, 2 a odst. 4 písm. c) a § 16 zákona č. 101/2000 Sb.

Při stanovení výše sankce bylo jako ke skutečnosti zvyšující závažnost jednání účastníka řízení přihlédnuto k tomu, že účastník řízení spáchal několik správních deliktů, a dále pak k době trvání protiprávního jednání. Naopak za okolnost snižující závažnost jednání účastníka řízení je nutno považovat to, že zásah do soukromí se týkal pouze velmi omezeného počtu zaměstnanců účastníka řízení a že primárním cílem účastníka řízení nebylo prostřednictvím kamerového systému zpracovávat osobní údaje svých zákazníků a zaměstnanců, resp. zasahovat tak do jejich soukromí, ale přijmout opatření směřující k minimalizaci škod, které při provozu obchodu vznikají protiprávním jednáním třetích osob.

Po souhrnném zhodnocení výše uvedených okolností případu uložil správní orgán sankci při dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal

porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazem.

Poučení: V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu lze proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů, která začíná běžet dnem doručení příkazu, u Úřadu pro ochranu osobních údajů odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději však desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha, 7. října 2011

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
ředitelka odboru správních činností